

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvl. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvl. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, osmrtaice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorako.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokodelci se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Naredni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga s omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števe 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 17. Sabor je pričel danes debato na predlog posl. Radića, da se izvoli odsek, ki naj preišče vprašanje znanega reverza, s katerim da so se koalicijski poslanci zavezali položiti svoje mandate, ako se ne pokore ukazom koalicijske vlade.

Posl. Radić je utemeljeval svoj predlog in izjavil, da ne sme zbornica na noben način trpeti, da se nahaja v nje sredi skupina več nego 30 poslancev, ki so po najnem reverzu med seboj zvezani in ne morejo niti svobodno misliti niti svobodno delovati.

Posl. Mažuranić (koalicija) je pobijal izvajanja predgovornika in izjavil, da bo vsa koalicija glasovala za predlog, kajti ta predlog je naročen.

Posl. Radić je skočil po konci in rekel: Ne govorite kaj takega! To je nesramno obrekovanje! (Velik hrup.) — Seja traja dalje.

Delegacije.

BUDIMPEŠTA 17. Vojni odsek avstrijske delegacije je imel danes predpoludne sejo, na kateri je nadaljeval razpravo o vojnem proračunu. Navzoči so bili ministri predsednik baron Bienerth, vojni minister in poveljnik vojne mornarice. — Govorili so del. Zazvorka, Šramek, Kozłowski. Nato je pričela specijalna debata o izrednem proračunu. Govorili so del. grof Clam-Martinic, Dobernig, Ellenbogen in Steiner. Del. Ellenbogen je rekel, da mora priznati, da so se v zadnjem času bistveno zboljšale razmere glede zlostavljanja vojakov, kar je pripisati energičnemu nastopanju sedanjega vojnega ministra. Vsled tega se je tudi armada kvalitativno zboljšala. Govorniki veseli, da tudi vojna uprava želi novi vojni kazenski pravni red. Po sklepnem govoru poročevalca Kozłowskega je bil vsprejet redni in izredni proračun v specijalni debati.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 17. Skupščina je na današnji seji po kratki debati vsprejela zakonski predlog glede izrednih in dodatnih kreditov za leto 1910 v znesku 4,700.000 dinarjev.

Odlikovanja srbskih državljanov.

DUNAJ 17. Cesar je povodom sklepa trgovinske pogodbe med Avstro-Ogrsko in Srbijo razne srbske državljane odlikoval z redovi, med temi je ministri predsednik Pačić dobil veliki križ Leopoldovega reda, minister za unanje stvari Milovanović pa red železne krone prvega razreda.

Kralj Peter v Rimu.

RIM 17. Kralj Viktor Emanuel in kralj Peter sta danes predpoludne napravila v avtomobilu izlet v Castel Porziano.

RIM 17. Kralj Viktor Emanuel in kralj Peter sta si danes predpoludne ogledala zoološki vrt in izkopaline v Ostiji.

RIM 17. Srbski kralj Peter je ob 3. uri popoldne vsprejel v privatni avdijenci ministra za unanje stvari markiza San Giuliano.

PODLISTEK.

Udovica.

Povest iz 18. stoletja. — Napisal I. E. Tomić. Poslov, Štefan Klavs.

IV.

Novi upravitelj se je podal s pravo verno na posestva. Najprej ga je vodil odvetnik od posestva do posestva in mu vse natančno izročil po inventaru in še vse služabništvo, o katerem mu je rekel, da je lahko obdrži ali odpusti, kakor bo pač videl.

Domjanič se je prepiral na lastne oči, da baronica ni pretiravala, ko mu je tako v žrnih barvah opisovala stanje svojih posestev. To se je moralo popraviti. V Damerje in v Lovič je postavil novega oskrbnika, a mesta v Kaštelu ni hotel izpopolniti. Hotel je biti vse sam. Za svojega namestnika je vzel oskrbnika iz Jeline, človeka, ki je bil popolnoma nepoznan v okolici, a je bil ravno radi tega tem bolj vreden zaupanja svojega gospodarja. Oni grajščinski ljudje so najslabši, ki poznajo vsakega človeka v okolici, in ki gledajo z vsakim le na to, kako svojo gospodo prevarijo in jo ogoštevajo.

Prebivalstvo Štajerske.

GRADEC 17. Glasom izida površnega ljudskega štetja, objavljenega od namestništva, ima Štajerska 1,430.308 duš napram 1,347.148 leta 1900. Prebivalstvo se je torej v zadnjih 10 let povečalo za 83.160 ali 6.17%.

Kuga.

HARBIN 16. Predvčeraj je tukaj umrla za kugo 8 Kitajcev. Oblastnija je ukazala požgati 23 hiš.

BEROLIN 16. Iz Pekinga javlja „Press-telegraph“: Oblastnija je pričela priobčevati listo mrtvih. Glasom te liste je v Mandžuriji umrlo za kugo 11.000 oseb. Podkralj smatra pa to število za prenizko in izjavlja, da bi bilo tudi število 25.000 premalo! Uprava japonske mandžurske železnice cen. število mrtvih v pokrajinah Čili in Santung na 4000.

PETROGRAD 16. — O kugi v vzhodni Aziji poročajo: V Kulančendse narašča umrljivost. Na dan umre 200 ljudi. Tamkaj so sežgali že 2000 mrtičev. Nevarnost je, da bodo evropski agentje prodali kite, ki jih odrezujejo mrličem, nemškim in angležkim trgovcem z lasmi. V mestu so izumrle skoraj vse premožnejše rodbine.

PETROGRAD 17. O kugi v vzhodni Aziji poročajo iz Mukdena: Umrljivost narašča. Vsak dan umre do 70 oseb. V ostalih mestih južne Mandžurije je opaziti, da bolezen ponehuje. Pokrajinske oblasti ne ukrepajo nikakih energičnih odredb, ker se boje upora prebivalstva. Mrlič leže na kupih po ulicah. Toplo vreme povspesuje trohnenje.

Ustaja v Jemenu.

CARIGRAD 16. Listi poročajo, da so ustaši zadnje dni zopet napadli glavni kraj Asir Eba. Bili so pa odbiti in so izgubili 400 mož.

Budimpešta 17. Ministerski predsednik baron Bienerth je bil danes predpol. pri cesarju v posebni avdijenci.

Courville 17. Povodom železniške nesreče je bilo ubitih 12 oseb.

Rim 17. Listi poročajo, da je kardinal Rampolla obel na lahki influenci. Pojavila se je tudi mrzlica.

Carigrad 17. — Naučni minister je odstopil.

Tržaško Slovenstvo, njega vodstvo in njega delo.

I.

Pred nekoliko leti — letnica nam ni več v spominu — je slovensko društvo „Pravnik“ priredilo svoj običajni letni izlet na Prosek. Gostje, dospeli s vlakom južne železnice od Ljubljane doli, so izstopili na kolodvoru na Opčinah, kjer so jim zavedni Openci priredili priručni vsprejem. Zbralo se je mnogoštevilno občinstvo s pevskim društvom „Zvon“ na čelu. Goste je pozdravil tudi tedanji deželni poslanec in mestni svetovalec G. Ivan Gorjup. Že tu so b. i. gostje radostno presenečeni. Ob pevstvu „Zvona“ in živio-klicih iz grl našega priprostelega naroda se je pomikal dolg spreved v vas do dvorane Jamšekove, kjer je

Našel je lene in neposlušne hlapce in dekle, a s temi je bil kmalu gotov. Če je naletel pri svoji družini na kako večjo napako, je krivce isti hip odpustil.

Reda ni našel nikjer. Posebno ga je jezilo nered pri krmenju živine. Iz hlevov je bilo slišati vedno mukanje govedi, znak, da niso nikdar o pravem času nakrmiljena in napojena. Takoj je pričel z drugim redom, tako, kakor je videl v Belgiji in Holandiji. Če ni bila živina zunaj na paši (takrat je bila ravno jesen), temveč je morala radi slabega vremena ostati v hlevih, je morala točno dobivati krme in vode v določenem času. Gorje onemu, kdor je to zanemaril!

Krme je dobil zelo malo, ravno toliko, kakor mu je pravila baronica. Tudi tukaj si je znal pomagati s skušnjo, ki si jo je pridobil v tujini. Videl je, da je v obilici pšenice slame, ki so jo polagali za steljo živini. Novi upravitelj je napravil temu konec. Da je dobil steljo za živino, je dal navoziti iz gozda listja, in s pšenično slamo je rajše jedla slamo, nego grenko in kislo travo na zapuščenih travnikih. Družina je samo kimala z glavo ter si šepetala, da svet ni še nikdar videl tega, da bi grajščinsko živino krmlili s slamo. In vendar so uvideli, da gre to.

bil zajutrk, ali resničneje povedano: priručna zabava, na kateri so se domačini trudili, da so s pesmijo in navdušeno besed izkazovali gostom svojo bratsko ljubav in priručne simpatije. Gostje so se divili temu idealnemu navdušenju priprostelega naroda in nekateri njih kar niso hoteli verjeti, da bi bilo v priprostitih delavcih toliko narodnega navdušenja.

Od tu je goste vodila pot skozi Opčine do obeliska, kjer jih je čakalo zopet presenečenje: tu je pozdravljala goste glasba z zvoki veličastne naše himne. Krenili so po Stefanijini poti — spremljani od mnogih domačinov, meščanov in okoličanov — proti Kontovelju, naslanjajoči se — bil je tudi prekrasen dan — na neopisno lepi panorami, ki se jim je kazala tam doli v nižavi. Dospelšim nad Kontovelj jim je naše siromasno, a zavedno ljudstvo zopet priredilo presenečenje s priručno manifestacijo bratske ljubavi: prišli sta pevski društvi „Danica“ s Kontovelja in „Hajdrih“ s Proseka z zastavama, korporativno in spremljani od množice družega ljudstva. S slovensko pesmijo in navdušenimi vskliki je narod pozdravil odlične goste, došle od raznih strani slovenske domovine.

Na vrtu restavrantu Lukša je bil prirejen skupni obed, na katerem je vršil nalogo domačina nepozabni naš voditelj Naberger z znano prirojenostjo mu ljubeznjivostjo. In tudi tu sem sta došli rečeni pevski društvi in nabralo se je mnogo vaščanov, da posveščajo, kaj čutijo srca. Vse je tekmovalo, da osladi gostom kratko bivanje v odlični vasi naše okolice, da poda dokaz o narodni zavdnosti našega naroda v tržaški okolici. Navdušene govore je spremljala navdušena pesem — visoka pesem slovenske vzajemnosti.

Gostje se niso mogli prečuditi, da je priprosti narod tudi ob taki priliki na takov način manifestiral svojo živo narodno zavest. Ob taki priliki — povdarjamo posebno —, ko je priredilo svoj izlet društvo, ki je sicer velike važnosti, čegar naloga in namen pa nista posebno pristopna umevanju priprostelega ljudstva.

Zakaj omenjamo tega dogodka iz poluluminolega časa? Te spomine nam so oživel napadi zadnjih časov od izvestnih strani na naše politične vodstvo. Ob rečeni priliki na Proseku je namreč neki odlični mož, ki je tedaj igral važno vlogo v slovenskem javnem življenju, na takle karakterističen (sicer seveda dobrohoten) način dal izraza svojemu radostnemu presenečenju: „Sedaj pa le nehajte mi, vi Tržačani, s ponašanjem se svojimi vspehi, ker dosežati vspeke s takim ljudstvom, to ni nikaka umetnost!“

To tendenco diferenciranja med ljudstvom in vodstvom je postalo sedaj poseben trik od strani izvestnih kritikov: dočim proslavljajo ljudstvo, ne puščajo niti enega dobrega lasu na političnem vodstvu — ljudstvo je napredno in veletalentno, vodstvo nazadnjaško, mračnjaško, reakcionarno, protidemokratsko.

Ker sedanja kampanja od nekih strani proti političnemu vodstvu tržaških Slovencev istotako operira z diferenciranjem med kvaliteta vodstva in voljo ljudstva in ker

Tudi na snago ni pozabil. Čez nekaj dni je živina vse drugače izgledala. Vsak dan so morali živino osnažiti, da se jej je svetila dlaka, ki je bila preje vsa mršava in umazana. Hlapci so pričetkom godrnjali in se pritoževali radi nepotrebnega dela. Kasneje pa so se veselili, videč, da živina lepo in snažno izgleda.

Krave so molzli trikrat na dan, kar je bilo v onem času veliko čudo. A moralo je tako biti, ker vimeni so bila polna mleka, ki je prihajalo od boljše klaje in dobrega reda.

Najbolj je pazil novi upravitelj na vinograde. Bili so zelo rodovitni, jesen je bila suha, krasna, in je moglo povsem dozoreti grozdje, ki da vino podobno nektarju. Paziti je bilo treba, da niso nezanesljivi hlapci in kmetje oplenili grajske gorice. Upravitelj je odločil, da v Loviču in Kaštelu stražijo noč in dan grozdje, da s tem preprečijo tatvino, ki je bila tamkaj zelo razširjena. Često je šel sam ponoči, ko se nihče niti nadejal ni, v vinograd pogledat, če bdijo stražniki in hodijo po vinogradu, kakor jim je bilo zapovedano.

Ugajalo mu je, ko se je prepiral, da uboga družina, ki je še ostala v službi. Imeli so tudi vzroka za to. Upravitelj je bil mlad, velik in zelo močan človek. Trebal si

bi tudi zasnovaletli in vzdrževaleti te kampanje hoteli razvoj Slovenstva na tržaškem ozemlju predstavljate tako, kakor da je vse delo izvršilo ljudstvo samo brez sodelovanja vodstva, ali celo morda proti njega intencijam, hočemo v tej razpravi nekoliko zasledovati, so-li ti poskusi za bagateliziranje vodstva v soglasju z dejstvi?!

Srbski kralj Peter I. preko Goriske na potu v Rim.

(Dopis).

x Srbski dvorni vlak, v katerem se je nahajal kralj Peter I. se svojim spremstvom na potu v Rim, se je ustavil na Cervinjski postaji ob 11.45. — Tu se je bila zbrala že uro poprej velika množica radovednecev, ki pa se je, predno je došel vlak, morala umakniti v čakalnice. Samo nekaterim osebam je bil dovoljen svoboden vstop na peron.

Srbski dvorni vlak, obstoječ iz sedmih luksurijskih vozov, je vodil čez Nabrežino do Tržiča ravnatelj južne železnice, iz Tržiča do Cervinjanja pa ravnatelj državne železnice. Na Cervinjsko postajo je došel poprej, že pred 10. uro zv., dvorni vlak italijanski, sestojec iz devetih vozov, s katerim se je kralj Peter odpravil v Rim. Na Cervinjski postaji so čakali kraljevega prihoda: marki Scozia, ravnatelj it. dvornega ceremonijela Di San Martino in srbski poslanik v Rimu Vučić, dočim je čakalo ostalo italijansko odposlanstvo na postaji S. Giorgio di Nogaro, kjer je bil oficijelni sprejem. Čim se je dvorni vlak ustavil na Cervinjski postaji, je pozdravil kralja marki Scozia. Kralj Peter je izstopil iz vlaka in se je nemudoma podal v že pripravljeno italijanski dvorni vlak skupno z ministrom Milovanovićem in srbskim konzulom v Rimu. Kralj Peter se je podal v konverzacijski salon; ker so bile preproge dvignjene, se ga je prav dobro opazilo, ko se je živahno razgovarjal z Vučićem.

Spremlstvo, obstoječe iz visokih srbskih častnikov in dostojanstvenikov, si je nadelo gala-uniforme za oficijelni sprejem italijanskega odposlanstva, ki je čakalo na postaji S. Giorgio di Nogaro. — Nekaj minut čez polnoč se je odpravil it. dvorni vlak s kraljem Petrom s červinjske postaje.

Dnevne novice.

Shod jugoslovanskega dijaštva se bo vršil letošnje poletje v Belemgradu. V to svrhu se je konstituiral na beligradski univerzi poseben odbor, ki bo vodil predpriprave.

Papež je lahko obel na influenci. Njegov telesni zdravnik dr. Petacci je izjavil, da ni nobene nevarnosti.

Beligrad, srbska prestolnica, šteje po najnovejšem štetju 90.050 prebivalcev. Leta 1905 je štel mesto 77.760 prebivalcev. Prirastek znaša torej v petih letih 12.290 prebivalcev.

Nemške državnozbornske volitve. — „Schles. Zeitung“ poroča, da je nemška vlada sklenila, da bodo prihodnje državnozbornske volitve še le prihodnje leto.

Dogodki na krakovski univerzi. — Rekurz kaznovanih krakovskih akademikov

samo pogledati njegove mišice in silna pleča, pa si takoj vedel, pri čem si. Razven tega je bil tudi, kjer je pač bilo treba, oster kakor bridka sablja, in kar so pri njem cenili in spoštovali najbolj, to je bila njegova točnost in red. Kar je zahteval od drugih, o tem je bil on vedno za vzgled. Prvi je vstajal, zadnji je hodil počivat. Čestokrat je vstajal tudi ponoči ter ohajal žitnice in hleve, če ni kje kaj sumljivega.

Drugega pa je bil za družino dober in pravičen. Odkar je bil on upravitelj, je imela družina boljše in rednejšo hrano, dobivali so točno svojo plačo v denarju, ali v pridelkih, in naposled je družina uvidela, da ima posla s človekom, ki hoče imeti red. „Ko že plača, more tudi to zahtevati!“ so se menili hlapci med seboj ter so brez prigovora prenašali strogost novega upravitelja.

Preje je bilo toliko gospodarjev na grajščini, kolikor je bilo hlapcev in dekel. Vsakdo je hotel gospodovati. Sedaj so vsi vedeli samo za eno glavo in poslušali samo eno voljo.

Baroničin odvetnik je prišel konec listopada nenadoma v Lovič in Kaštel pogledat, kako gospodari novi upravitelj. Vse, kar je videl, ga je iznenadilo.

(Pride še.)

Danes ob 9. uri zvečer vsi na veliki Ciril-Metodov PLES, ki se vrši v vseh dvorinah „NARODNEGA DOMA“ v Trstu

je že dospel v naučno ministerstvo. Dijaki izjavljajo, da je bila njihova akcija naperjena zgolj proti prof. Zimmermannu in njegovim predavanjem, ne pa proti akademskemu senatu.

Ljudsko štetje.

V boljše umevanje.

Prejeli smo iz Barkovelj: Vest iz Barkovelj, da je g. Anton Golini, po domače Opčina, šel k g. kapovili in si dal napraviti italijansko polo, ne odgovarja resnici. G. Antonu Golini sem spisal jaz slovensko polo s slovenskim občevelnim jezikom, kar tu javno potrjujem.

NB. G. dopisnik iz Barkovelj je pričeval člankov iz naše vasi od drugega plesa (od nekaterih gospodov). Naj ve, da bi isti gospodje že napravili svojo dolžnost, če bi jih kdo opozoril na ta ali drugi slučaj. Ker se pa to ni zgodilo, niso tudi ničesar znali. Da bi pa pisali notice, o katerih resničnosti se da dvomiti, jim niti ne pada na um, ker nečesto spravljati g. urednikov pri »Edinosti« v neprijeten položaj, da morajo danes to dementirati, kar so včeraj pisali. Tak greh pa je zagrešil g. dopisnik v »Edinosti«. Zato drugič malo več informacij! I. — m.

Pripomba uredništva. Izjaviti moramo, da se ne čutimo prav čisto nič v »neprijetnem položaju«, kadar popravimo kako netočnost. V veliki borbi smo za veliko stvar, ko treba hitro in sproti prekrizavati namere sovražnika in odbijati njegove naskoke. V taki borbi ni časa za razmišljanja, ampak udariti treba na tisto stran, od kjer — glasom poročil — grozi nevarnost. Ker v takem boju ne sme biti nikakega cincanja, je tudi neizogibno, da kak udarec zadevuje tudi nepravilnega, bodi že, da je imel poročevalec kak zli namen, bodi, da je bil sam zaveden po krivih informacijah.

Pa še nekaj. Nikakor ni smeti smatrati kakor absolutno dejstvo, da je vsako tako

poročilo, ki je ta ali oni popravlja, bilo tudi res popolnoma neresnično. Za to smo imeli ravno te dni klasičen slučaj. Prišel je nekdo v naše uredništvo slovesno protestirati proti neki — njegaj tikajoči se in na ljudsko štetje nanašajoči se notici. Prav oblastno je rentail in govoril celo o sodniji. Ko pa smo ga nekoliko izpraševali in navijali sem in tja, je bolj in bolj ublaževal svoj poprej ostri ton ter postal skromnejši. Slednjič je, ko ni mogel dalje, podal značilno izpoved: **Gospodje, res je, kakor je bilo v »Edinosti«!** Vendar vas prosim, napravite mi uslugo in priobčite mojo izjavo, da se opravičim pred znanci — delavci, ki me tako podajajo, da nimam ves dan miru, marveč pravi pekel! — In mi smo mu res ustregli...

Tako utegne biti v marsikaterem slučaju in z mnogokaterim popravkom. Če hoče list v taki borbi ostati na višini svoje naloge, mora rizikirati tudi kako netočnost. Naravnost nesmiselna je zato zahteva nekaterikov, da bi se morali mi poprej informirati! Potem bi prihajali se svojimi baterijami vedno — prepozno. Tako se ne postopa v veliki bitki. In prosimo: pri kom naj bi se informirali? Pri dopisniku? Ta bi vstrajal pri svoji trditvi! Pri obdolžencu? Ta bi — tudi če je kriv — zatrjal, da ni nič res! Ali naj bi morda iskali tretje osebe, ki bi slučajno kaj vedela, oziroma, ki bi še le iskala informacij?!

Mi pa moramo hitro in energično nastopati tem bolj, ker nas uče skušnje ravno iz borb povodom ljudskega štetja, kako vzgojevalno vpliva to, na maso, ako se hitro in odločno graja!

Naj torej sučemo stvar kakor hočemo, ne preostaja uredništvu drugega, nego da se zanaša na dopisnike, a da v slučajih, ko je bila priobčena kaka netočnost, postopa po principu lojalnosti in da po krivici zadetim daja zadoščenje. Za lojalen list ni to nikaka neprijetnost in nikaka »blamaža«. Dopisnikom pa ponovno priporočamo največje... resnicoljubje.

Pasivna rezistenca

zavzemlje vedno večje dimenzije.

Železnica ne vozi redno! Pošta zaostaja! Brzjav in telef. ne delujeta!

Dogodki, ki se odigravajo te dni pred očmi vsega kulturnega sveta v Trstu, so pač edini svoje vrste. Uradniki, ki bi imeli zastopati in ki tudi zastopajo državno oblast, so v očitnem uporu proti tej oblasti sami. Za ta svoj upor, pa so si zbrali tako obliko, da jim ni možno priti do živga. Tržaški državni uradniki so v uporu proti državnim oblastem katero zastopajo, a v tem uporu imajo na svoji strani, ne rečemo duh, pač pa črko zakona.

Kaj sličnega, kakor se dogaja danes v Trstu, bi zastojal iskali v zgodovini vseh drugih držav. Avstrija — ta država nemogućnosti — je edina država, v kateri je mogla priti tako daleč, da so se združili proti državnim oblastem njeni lastni uradniki vseh kategorij in vseh narodnosti.

Vseh kategorij! S tem je rečeno že veliko, zakaj interesi, ki jih imajo različne kategorije uradnikov, so tako različni, da bi se zdelo vsako edinstveno postopanje izključno. Da omenimo samo železničarje in redarje! Ti dve kategoriji sta si že eo ipso nasprotni, ker so prvi vedno nositelji — recimo tako — revolucionarnih idej in drugi zastopniki državne avtoritete. In vendar vidimo danes, kako marsikaj eni in drugi složno proti isti avtoriteti.

Če je pa čudno, da so se združili uradniki vseh kategorij, je še bolj čudno, da so se združili pripadniki vseh narodnosti. Brez organizacije, brez vodstva, se nahaja danes celokupno uradništvo v revolti proti državni oblasti.

In da je prišlo do tega, morajo biti gotovo tehtni razlogi zato. Ti razlogi pa so taki, kakor pri vsakemu uporu. Ko je mera polna, izbruhne na dan vse ono, kar je bilo dolgo zadržavano. Življenski pogoji v Trstu so postali že taki, da ni več možno živeti. Zato je uradništvo poseglo po sredstvu samoobrambe. Ne rečemo s tem, da trpe pod težo draginje in draginjo spremljajoče gospodarske krize le državni uradniki. Ne, drugi stanovi te krize ne občutijo nič manj, ali oni si ne morejo in ne vejo pomagati, temveč se udajajo fatalistično svoji usodi. Instinktivno pa čutijo vsi stanovi, da je borba, ki so jo začeli državni uradniki za zboljšanje svojega položaja, tudi borba za zboljšanje položaja vseh produktivnih in delavnih slojev. Zato pa tudi vidimo, da, četudi ni niti enega človeka v Trstu, ki ne bi čutil posledice te — do sedaj edine vrste — borbe, so vendar simpatije občinstva še vedno na strani uradnikov.

Solidarnosti, ki jo opažamo danes med uradniki vseh kategorij, ne bi mogla provročiti nobena, pa bila še tako trda organizacija. — To pa je, kar mora vzbujati začudenje in ki da največ misliti. O gibanju, ki ga opažamo danes v Trstu, se nikakor ne more reči, da je plod dolge pripravljene organizacije. Vse to gibanje se mora smatrati za elementaren izbruh dolgo zadržane

nevolje. Tu ni mogoče nikogar smatrati odgovornim za svoja dejanja. Vsakdo dela pod uplivom impulza mase in le masa je odgovorna za vse te čine. Ali ne! Ni masa tu, katero bi trebalo poklicati na odgovor. Glavni krivec je vlada, ona vlada, ki je zaprla meje monarhije za dovoz mesa od zunaj, ona vlada, ki nam je s svojo politiko brezvestnosti zaprla na eni strani meje za uvoz živine in s tem provzročila splošno draginjo, ter na drugi strani provzročila, da smo izgubili najboljše odjemalce za svoje industrijske proizvode, tako da je ostalo na tisoče družin brez kruha. Na eni strani se zapira meje za uvoz cenega mesa, na drugi strani se zapira meje za uvoz naših industrijskih proizvodov, na tretji se meče milijone v morje. Prve posledice te nesrečne pustolovske politike žanje vlada v Trstu. Če jo bo to streglo, ne znamo. Evo dogodke včerajšnjega dne, na podlagi poročila, ki so nam došla od raznih strni.

Na pošti.

Pismonoše so izšli z vsemi poštami tri četrt ure prekasno, a pri vseh poštah so pustili na mizah še mnogo neobdelanega materiala. Morali pa so oditi s pošto, ki so jo že izdelali, ker je tako odredil predstojnik oddelka.

Ambulance so pripeljale veliko blaga nazaj, ker niso mogle vse razdeliti in izročiti na medpostajah.

Na ekspedicijskem oddelku je že vse polno zastanih pošiljatev. Pošta, ki odide sicer s prvim jutranjim vlakom proti Dunaju, je odšla včeraj še-le ob 9:55 predpoludne.

Tudi jutranji časopisi so odšli še z onim vlakom.

Vožna pošta je dostavila le en del pošiljatev. Carinski reviziji podvržene pošiljatev, ki so došle tekom predminole noči, so ostale vse na carinskem uradu.

Na poštni filijalki št. 11 (državni kolodvor) so že vsa skladišča prenapolnjena.

Od poštnih filijalke št. 3. (Borza) je bilo odposlanih mnogo vreč skoro praznih. Ob 9. zvečer je bil ves material od te filijalke poslan na centralo.

Na telefonski centrali.

Tudi gospodične na telefonski centrali so postale zelo previdne. Treba vsako število povedati dva, trikrat. Poročevalec neke dunajske korespondence je čakal tri ure brezuspešno na zvezo. Potem je zahteval nujni pogovor. Tudi na tega je moral čakati uro in pol! Na njegove pritožbe, so ljubeznive gospodične na centrali odgovarjale, da imajo tako ogromnega dela!

Na brzjavnem uradu.

Na brzjavnem uradu gre delo čudno počasi. Več del brzjavnih aparatov je navadno v popravilu. V brzjavnem uradu na glavni pošti je že cele kupe zastanih brzjav. Niti tretjina tekom včerajšnjega dne uloženih brzjav ni bilo odposlanih. Vele-

tržci čakajo zastoj odgovor na svoje brzjavke s plačanimi odgovori. Zato je pred pregajami za sprejemanje brzjav vedno polno reklamantov. Uradniki zmigavajo z rameni, tdr pošiljajo reklamante v tretje nadstropje. Tem pa odgovarjajo, da imajo uradniki toliko dela, da ga ne more več zmagovati.

Tako se množi vedno bolj kup zastalih brzjav, a to ne le v Trstu, temveč tudi v drugih mestih: v Rimu, Benetkah, Gorici, Ljubljani in drugih mestih, ki ne morejo oddati za Trst namenjenih in transitnih brzjav.

V prostih lukah.

Carinski uradniki vrše svojo službo najbolj strogo in točno po predpisih. Niti vrečam z otrobi ne prizanašajo, temveč zahtevajo, da se jih sprazni, da se zamorejo funkcijonarji prepričati, če v vrečah ni tiho-tapsko blago. Celu vozove z gruščem puste uradniki razložiti, da se prepričajo, če ni pod gruščem kontrabanda! Zbog tega zaozstaja seveda celi promet v prosti luki.

Na državnih kolodvorih.

Mesto 9 tovornih vlakov, so odšli včeraj le trije. Nakopičenih je že toliko voz na obeh drž. kolodvorih, da bo, ako bo pasivna rezistenca trajala še par dni, onemogočen vsak promet.

Vsi vlaki so imeli večje ali manjše zamude. Tovorni vlaki, ki so odšli, so imeli poprečno po 4 ure zamude. Večerni tovorni vlak v Sv. Soboto je odšel z dveurno zamudo, a tudi takrat le s štirimi vozovi. — Transitni vlak iz državnega kolodvora v staro prsto luko je imel dve uri zamude. V staro prsto luko sta prišla dva vlaka sladkorja, ki je še sedaj nerazložen.

Položaj v skladiščih.

Vsa skladišča na državnem kolodvoru so že tako prenapolnjena, da za novo došlo blago v istih ni nikakega prostora več. — Zato se je začelo kupičiti blago tudi zunanjih skladišč. Nekateri veliki trgovci so bili že prisiljeni zapreti svoja skladišča. Pred skladišči na drž. kolodvorih in v prosti luki je čakalo na stotine voz brezuspešno, da bi naložili blago.

Akordanti pri razkladanju vagonov so predpoludne zapustili delo, ker so se vršile carinske formelnosti tako počasi, da bi mesto treh, mogli razložiti komaj pol vagona in bi celi dan ne zaslužili niti ene krone. Popoludne so se akordanti vrnili na delo, a le za nakladanje in za razkladanje blaga, ki ni več podvrženo carinski reviziji.

Domače vesti.

Danes večer na Ciril-Metodov ples!

Nadejamo se, da bi bilo odveč, ako bi ponavljali klic na naše občinstvo, naj se v velikem številu udeležijo današnjega Ciril-Metodovega plesa, kajti računamo pač na rodoljubje našega ljudstva, ki gotovo napolni danes zvečer vse za Ciril-Metodov ples odmerjene prostore »Narodnega doma«.

Ob enem smo si v svesti, da prihite danes večer na plemenito to prireditev tudi naši bratje iz bližnje in daljne okolice ter Krasa, kajti le na ta način nam je zagotovljen dovoljen gmetni uspeh te dobrodelne prireditve.

Kdor hoče res dobro naši deci, kdor ljubi narod svoj, ta gotovo pride danes večer v »Narodni dom«!

Slovenske pobotnice in magistrat.

Trgovci Gregor Zidar dobavlja za finančni urad na državnem kolodvoru petrolej. Dotične pobotnice pošilja finančna oblast na tržaški magistrat, da jih tam odobrujejo glede cen. Take pobotnice niso hoteli te dni na magistratu odobriti, ker je bila pisana v slovenskem jeziku, — češ, da tega jezika ne poznajo — in so jo vrnili finančni oblasti, docim nimajo nič proti nemškimi pobotnicam. Strast jih dela slepe.

Štiripersna deteljica v svobodni luki je začela poganjati vzlic še trajajoči zimi. Znani Petracco, Polacco, Schubert in Scabini — vsi ljudje, ki so se po protekciji povzpeli do svojih sedanjih mest — mislijo rešiti barako, ako mečejo svojim do včeraj kolegom polena pod noge v njihovem teškem in usodepolnem boju za zboljšanje svojega moralnega in materialnega stanja. Za danes samo pokažemo s prstom na te — krumirje in pozivljamo jih, naj ne silijo svojih podložnih, da delajo proti predpisom, ker fakta, ki so znana, jim znajo provzročiti težko glavobol, eventualno tudi sitnosti.

Se nekaj! Novi gospod ravnatelj javnih skladišč bi napravil dobro delo, ako bi si ogledal omenjeno štiripersno deteljico malce bolj od blizu.

Torej pozor, ker »l'uomo avvisato mezzo salvato«!

Slov. akad. fer. društvo »Balkan«. V zadnjem času se društveni sestanki niso več vršili tako redno, kakor bi bilo želeli. Po raznih informacijah se je odbor prepričal, da več tovarišev ob sredah, na kateri dan so se doslej vršili sestanki, nima časa ali so zaprečeni. Vsled tega je odbor spoznal za potrebno določiti, da se bodo odslej naprej vršili društveni sestanki redno vsaki ponedeljek ob navadni uri in v navadnih prostorih. Odbor misli, da je s to izpremo ustregel vsem.

Prihodnji sestanek se bo vršil že prihodnji ponedeljek ob 8.30 uri zvečer. Na dnevnem

redu je poleg drugih važnih točk tudi predavanje: »O pravnem stališču cesarja v Avstriji«. Tovariši! Malo nas je v Trstu, zato je najsvetejša dolžnost vsakega člana, da se tesno oklene svojega stanovskega društva in da se redno udeležuje sestankov.

Najprej lastno društvo, lastna organizacija, potem vse drugo! Odbor.

Promocija. Abs. phil. I. A. Glonar bo danes na graški univerzi promoviran za doktorja filozofije.

Revolucija, socializem in demokratizem. To so trije pojmi, ki so med seboj v najožji zvezi. G. Etbin Kristan se je v svojih sinočnih izjavah postavil na stališče, da je revolucija nekaj popolnoma naravnega, nekaj, kar z naravnimi zakoni ni v nasprotju. Kakor vladajo revolucije v naravi in svetovju, tako obstoja tudi razvoj družbe iz cele vrste revolucij. Revolucija ni nič drugega, nego pečat vsega razvoja. Revolucija se ne da delati, ona ni odvisna od človeške volje, ampak je plod razvoja in gospodarskih razmer. Nato je govornik razjasnjeval pojem demokratizma. Meščanstvo je videlo vrhunec demokracije v uvedbi splošne volilne pravice. A to je še le pogoj demokracije, a ne demokracija sama. Zato je takozvana meščanska demokracija utopija. Po predavateljevih nazorih je edino resnična demokracija socialna demokracija. Ta pa hoče preobraziti današnji družabni red in to s pomočjo socializma, ki edini more uveljaviti demokracijo, da bo res ljudstvo samo sebe vladovalo, da si bo prilastilo produkcijska sredstva in tako postalo gospodarski neodvisno. To bo največja in najpomembnejša revolucija: popolna preobrazba človeške družbe na temelju socialistične demokracije.

To bi bili v kratkem nazori, katere je razvijal g. predavatelj. Predavanje je bilo dobro obiskano.

Za Ciril-Metodov ples se opozarja gospode, ki hočejo kupiti lože, da to tekom današnjega dneva store. Vstopnice po eno krono se dobivajo v prostorih NDO. (ul. Lavatoio) in v »Delavskem podpornem društvu«.

Nakupovanje deželnih žrebcev zasebne prireje. C. kr. ministerstvo za poljedelstvo vabi vse konjere in posestnike konj, da naznanijo svoje žrebce, ki jih imajo na prodaj, najkasneje do zvršetka meseca aprila t. l. pismeno in neposredno c. k. ministerstvu za poljedelstvo. Natančnejše pogoje poizvedo lahko prodajalci pri pristojnem mestnem magistratu in tudi pri c. kr. namestništvu.

Oddaja dobav in del za drž. železnico. Na postajališču Novi Grad (Castelluovo na progi Gruž-Boka Kotorska se napravijo za razširjenje navedenega postajališča potrebne temeljne in vrhulne zgradbe. Tozadavne dobave in dela se oddajo ponudbenim potom za enotne cene po naknadni meri. Ponudbe je vložiti do 25. marca 1911. 12. ure popoldne pri državno-železniškem ravnateljstvu v Trstu. Ofertni pripomočki so na vpogled, oziroma jih je dobiti pri oddelku III tega ravnateljstva in pri c. k. obratnem vodstvu v Gružu.

Zavarovalnica goveje živine na Proseku je imela dne 15. januarja svoj redni občni zbor. Iz poročila tajnika posnemljemo, da je imela zavarovalnica v minolem letu 130 udov, a izplačala je zavarovalno 2 udoma za poginole krave. Kmetijska družba je na Proseku ustanovila skočno postajo z lepim bikom švicarske Untervaldske pasme, ki veliko pripomore za povzdigo domačih živinoreje. Za zdravje zavarovane živine sta si pridobila izrednih zaslug oglednika zavarovalnice s Kontovclja in Proseka, ki mnogokrat nadomestujeta živinozdravnik ter gresta ljudem hitro in vestno na roko.

Naposled je povzel tehnični pristav g. L. a h besedo ter je poročal o sedaj takih razširjenih kugi na gobcu in parkljih. Praviti sredstev za njeno zdravljenje sicer ne poznamo, pač pa se lahko deloma obvarujemo pred to boleznijo, če skrbimo za snago, čistobo in vedno suho nasteljo v hlevu. Če je že enkrat bolezen v hlevu, moramo go- bec, parklje in morda tudi vime večkrat na dan mazati z razredčenim lizolom, ki omejuje razširjenje okuževalnih glivic. Za gobec se lahko rabita jesih in sol, ker je lizol preveč jdek. Od kuge napadena goveda navadno ozdravijo po enem do dveh tednih, če se rabijo primerna razkužila in če se skrbijo za snago, in le malokdaj poginjajo, če se skrbno ravna z njimi. Pač pa lahko breje krave zvržejo in teleta pockrnejo, ker so bolj občutljiva.

Na koncu se je g. predsednik v imenu zavarovalnice zahvalil kmetijski družbi za preskrbljenega bika in je pozval vse navzoče, naj se vpišejo kakor udje družbe, da dobi ista več ugleda in tudi več podpore od vlade ter zamore več koristiti okoličanskim kmetovalcem.

Vabilo na poljudno predavanje v Bazovici. Bolezen v gobcu in na parkljah razsaja že nekaj tednov v naši okolici. Nekateri gospodarji iz Padrič in Bazovice so naprosili g. Kamuščiča, sedanjega tajnikovega namestnika »Kmetijske družbe za Trst in okolico«, da bi jih poučil o tej bolezni.

Predmet predavanja bo: »Početek, razvoj in posledice živinske bolezni v gobcu in parkljih«.

Predavanje se bo vršilo v Bazovici v nedeljo, dne 19. svečana ob 11. uri zjutraj ako bo vreme ugodno. Na to važno predavanje so vabljeni vsi posestniki iz Bazovice, Padrič, Gropade in bližnjih vasi.

Na posvetovanju tržaške liberalne stranke, ki se je vršilo predsončnim, so gospodje sklenili resolucijo, ki pravi, da se Italijani nikakor ne zadovoljijo z najnovejšo rešitvijo italijanskega vseučiliškega vprašanja. Le v tem, da vlada ugodni želji Italijanov in ustanovi univerzo v Trstu, leži rešitev tega vprašanja.

Italijane pač strahovito boli blamaža, ki je doletela geslo: Trieste o nulla! Zato se tolažijo s resolucijami.

Finančne oblasti in narodna enakopravnost. V hiši št. 37, v drugem nadstropju, se nahaja davčna administracija št. 11. Na hodniku so prilepljeni razglesi v nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku. To je: slovenski so — bili prilepljeni. Sedaj so prekržani z rdečino in potrgani. Ker se mi zdi neverjetno, da bi na omenjenem uradu nič ne vedeli o tej nesposobnosti in tem žaljenju našega jezika, in ker se mi zdi istotako neverjetno, da bi gospodje ne mogli priti tej nesposobnosti v okom, ako bi le hoteli, moram sklepati, da gospodi to žaljenje našega jezika — ugaja.

M. Ignac.
Železničarji! V teh težkih časih opozarjamo vas na vaše tovariše Jagodič, Vencin, Hlača in Fink, in zapomnite si, da vršijo službo — krumirjev.

Oddelek planincev poleti v nedeljo na sv. Goro in nazaj čez Ravnico—Kronberg v Gorico. Odhod iz Trsta zjutraj z naglajem ob 7:30. Planinci z dobro voljo — pojte z nami!

Darovi za Ciril-Metodov ples. Darove v denarju naj se izvoli pošiljati na Jadransko Banko ali na g. dra. J. Giacconi in gospoda dr. E. Kvekiča, Trst, Borzni trg št. 3, I. Vse druge darove pa vsprejema g. Roža dr. Gregorinova in g. Zinka dr. Rybářeva.

— Za veliki Ciril-Metodov ples so darovali: g. Dragotin Bizjak 1 K; poslali na Hrvatsku štedionico: dr. Josip Martinis 20 K, Josip Flegar 10 K, baron A. Winkler 10 K; na ugledno Jadransko banko: H. A. Trnovac 20 K, Leonard Tomašič Opatija 4 K, Peter Majdič Celje 10 K, Filip Črvarič prof. Opatija 10 K, prof. Ivančič Volosko 4 K, Albin Priskič Opatija 6 K, Ivan Štolfa Sežana 2 K, Viktor Tomičič Volosko 5 K, Ernest Baša Volosko 5 K, I. & A. Majdič Kranj 2 K, dr. M. Trinajstič Volosko 5 K. A. Makovec Komen 3 K, Josip Kos Šmartno 2 K, Ivan Berčič prof. Pazin 4 K, Kristof Lucich Trst 5 K, Hugo Vit Jung Trst 10 K, dr. Ivan Gršković Trst 20 K, Lazar Aničič Trst 10 K, Jovan Milosevič Trst 4 K, A. Hrast Trst 10 K, Ivan Košmerlj Trst 4 K, Ivan Kokalj Trst 6 K, France Mirt Trst 10 K, Matko Gregorovič Trst 6 K, August Prokop Opatija 2 K, Pavlinka Rozman Opatija 4 K, Skladište gradbenog materijala u Splitu 10 K, Tihomir Fiamin Opatija 2 K, Josip Ajdišek Trst 4 K, dr. K. Janežič Volosko 10 K, dr. Blaž Arneri Korčula 4 K, Kažimir Jelušič načelnik Kastav 2 K, Anton Trobec Sv. Ivan pri Trstu 4 K, Alojzij Kodrič Škedenj 5 K, Franc Šuman Škedenj 4 K, dr. Globočnik Dunaj 5 K, dr. Arneri Roko in dr. Ginnio D. Korčula 4 K, Anton Jerič krojač Trst 4 K, g. Peter Harlovič Trst 10 K, Dalmatinski Škup Trst 10 K, Bratina Josip Trst 2 K, Ivelič Petar kapetan Trst 4 K.

— Za Ciril-Metodov ples so darovali: g. Mara Treo iz Gorice narodno galanterijo, g. Ivanka Remec 1 steklenico rozolija, g. Marica Gregoričeva 4 knjige, obitelj Marsič, 1 etui z servicom 6 žličk za črno kavo in žlico za mleko, g. Ema Bartel 8 krasnih galant. predm., g. Antič 10 K, g. Barbara Nabergoj (cvetličarka, Piazza della Borsa) 1 K, g. Biček vratarica 10 K, g. Gajo Bonefačič 4 steklenice, Rodoljub 2 steklenici, Sokol 3 steklenice, Ante Bačič 2 steklenici, Jadran 2 steklenici, stari Graničar 5 steklenic, pelinkovac 2 steklenici; Metvica 2 steklenici vlahova, 2 steklenici višnjeveca. G. Antonija Slavek 2 školjki, 1 zrcalo, 3 galanterije, 2 slike, 1 struico orehovega kruha; g. Urška Peric 2 posodi za cvetlice; g. Roža Gregorin 30 komadov sladšič; g. Olga Dabinič-Radimiri 2 krasni posodi za cvetlice, krasno posodico za sladkor, stojalo za toplomer; Jenny Kvekič škafličico za dragulje; Jakob Perhavec šest steklenic malinovca; Adele Bergulian 1 posodo za sladkor, 1 škafličo papirja, 1 kitajsko taso, 1 škafličo parfuma; Roža Golijeva 1 steklenico marsale; g. Zamejc Ema 2 posodi za cvetlice; g. Hočevar Pavla dva krožnika za sadje. Srčna hvala!

Izgubljen. Na planinskem plesu je bila izgubljena naramna ruta (šarpa); kdor jo je našel naj jo prinese k vratarici „Narodnega doma“.

Društvene vesti.

I. redna seja vaditeljskega zbora „Tržaške sokolske župe“ se vrši v nedeljo 19. svečana t. l. ob 10. uri dopol. v telovadnici Sokola v Trstu.

Dnevni red: 1. Sestava župnega vaditeljskega zbora. 2. Poslovnik. 3. Župna statistika. 4. Pogovor in sklepi glede tehničnega vodstva

v posameznih društvih in odsekih. 5. Letošnji župni zlet. 6. Slučajnosti.

K tej seji se vabijo vsi načelniki, podnačelniki in vaditelji v tržaški sok. župi včlanjenih društev in odsekov.

Ker se bo razpravljalo o prevažnih, za prospeh Sokolstva v Trstu in okolici neobhodnih zadevah, prosim polnoštevilne in točne udeležbe! — Na zdar!

Miroslav Ambrožič, načelnik T. S. Ž.

Pevsko društvo „Lipa“ v Bazovici priredi dne 25. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih „Gospodarskega društva“ predpustno veselico z godbo, petjem in igro „Mutast muzikant“ od Jaka Štoke. Med posamičnimi točkami bo sviralo tamburaško društvo „Zora“ iz Lipice.

Pevski zbor učit. društva nima pevske vaje ne to in ne drugo nedeljo. Prihodnja pevska vaja bo prvo nedeljo marca. — Tedaj se pa pridno in vestno lotimo dela, da nas koncert ne najde nepripravljen.

Tržaška mala kronika.

Požar v Padriču. Pod tem naslovom v „Edinosti“ št. 46 od dne 15. februar. t. l. pripomniti je še, da so prišli tudi gasilci iz Bazovice ter se je za njihov trud in spretnost še posebej zahvaliti, kar je bilo pomotoma izpuščeno.

Koledar in vreme. — Danes: Simeon škof. — Jutri: 2. predpel. nedelja.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 6° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, megleno.

— Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma oblačno. Hladni vetrovi. Zelo hladno. Padavine.

Naše gledališče.

Predstava glasovite operete

„VALČKOV ČAR“

se bo vršila jutri v nedeljo ob 4. uri popoldne, ob znižanih cenah. Ta predstava je prav primerna za naše okolice, ki še niso videli te operete. — Vstopnice se dobivajo pri vratarici „Narodnega doma“, g. e. Bičkovi.

Zvečer ne bo predstave.

Dramsko osebje pripravlja Shakespearjevega „Beneškega trgovca“.

To bo slavnostna predstava ob 200. dramski predstavi dramskega društva. Operetno osebje pa pripravlja dve opereti in sicer „Caričine Amaconke“ slovenskega skladatelja Viktorja Parme, ter francosko komično opero „Kornevilijski zvonovi“ od Planquette.

DAROVI.

— „Dijaškemu podpornemu društvu“ v Trstu daruje v počaščenje spomina pok. Danila Fratnik osebe odvetniške pisarne dra. Abrama K 19.—.

V isti namen in istemu društvu daruje g. dr. Josip Abram K 50.—. Denar hrani g. blagajnik.

— Po občnem zboru „Gospodarskega, posojilnega in konsumnega društva v Bazovici“ nabralo se je med člani istega 5 K za bazoviško podružnico CMD. — Denar hrani podružnica.

— G. a. Linči in dr. M. Truden iz Dunaja sta poslala K 25.— da počastita s tem spomin pok. Gašparja Kastelica iz Materije. Znesek je za žensko podružnico CMD. in ga hrani uprava.

— Mesto cvetek Danilu Fratniku darujeta ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda Karla Margreiter in Milka Mankoč 20 K.

— Podružnici CM. na Greti sta darovala Josip in Marija Mislej iz Rojana 15 K in sicer namesto venca na krsto pok. strica Petra Jaušček.

Gospodarstvo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. V seji upravnega sveta dne 15. t. m. se je odobrila čista bilanca za leto 1910, katere izkazuje vsestranski napredek. Čisti dobiček za leto 1910 znaša všteti prenos iz leta 1909 K 358,273.72 proti 1. 1909 več za K 52,184.34. Občnemu zboru, ki se je določil na 7. marca t. l. se je sklenilo predlagati sledečo razdelitev: Reservnemu in pokojninskemu zakladu se dodeli razun posebnega ažijskega skupička V. izdaje delnic v znesku K 73,114.74 še nadaljnjih K 50 tisoč 193.62 tako, da znaša ta potem Kron 610.000.—. Delničarjem se izplača kakor 7% na (lani 6½%) dividenda Kron 210.000.— in se prenese na novi račun K 50.290.26. Skupni promet banke presega v letu 1910 — 1000 milijonov kron.

Vesti iz Goriške.

Telovadno društvo „Sokol“ v Mavhinhaj priredi v nedeljo dne 19. svečana veselico s petjem, igro in plesom. Začetek ob 3. uri popoldne. Ker je dobiček namenjen za nabavo telovadnega orodja, pričajo

„Stalen zaslužek“. Pletilni stroj „Patenthebel“ domače pletilnice Karl Wolf, Dunaj, Mariahilf Neltengasse 1/019 je najboljši in zanesljiv za pletenje na domu.

Odlikovana pekarna in sladničarna

z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu leta 1909

Acquedotto 15 - Podruž. ul. Miramar 9

namazna slavnemu trikrat na dan svež kruh.

Prodajalnica je tudi dobro presrbljena z vsakovrstnimi biškotti posebno za čaj. Ima razna fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejema naročila za vsakovrstne torte, kroke itd., kakor tudi vse predmete za speči. Ima tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Brezplačna postrežba na dom. — Priporoča se slavnemu občinstvu z odličnim spoštovanjem

Vinko Škerk : Trst

Izgotovljene obleke za moške All' Artigiano

Velika izbira močnih hlač, in otroke TRST, ul. Arcata št. 9
srajc itd. za delavce. vogal ul. Sapone

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze odkritosrčnega sožalja, ki so nam došli vsled smrti našega ljubljene, nepozabnega soproga in očeta

Karola Birtič

strojevodja drž. železnice v Divači

se globoko ganjena zahvaljujem vsem, ki so ga spremili k zadnjemu počitku, zahvaljujem se sl. pevskega društvu za častno udeležbo in ganljivo petje in darovane krasne vence, bodi izrečena najiskrenejša zahvala.

DIVAČA, 15. febr. 1911.

Žalujoči ostali.

Gualtiero Cozzio

Passo San Giovanni 2 in Torrente 15 (nasproti Chiozzi) Trst

PRVA brusarska

DELAVNICA na električni motor.

Bogat izbor škarij brivnih britev, nožev itd. itd.

Brušenje vsakovrstnih rezil in strojev za striženje las.

— Nizke cene —

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo moke

TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13

Postrežba: točna.

CENE ZMERNE.

Marija Hakel

Trst, Via Belvedere šte. 49, Trst

nuznanja slav. občinstvu, da je odprla svojo

gostilno „Fischerquelle“

(ex Peppi Moro). Vino istrsko, opolo dalmatinsko in belo vipavsko.

Fischerjevo pivo prve vrste. — Domača kuhinja.

Veliki kinematograf „BELVEDERE“

TRST — ulica Belvedere šte. 10 — TRST

Sobota 18. in nedelja 19. febr.:

1. Ptiči, zanimivo po naravi v barvah. — 2. Rotterdam, po naravi. — 3. Usodni poljub, drama. — 4. Šala.

V ponedeljek dramatičen večer, traja 1 uro. Pustni četrtak: Komičen večer.

SLOVANSKA KNJIGARNA IN TRGOVINA PAPIRJA

JOŠIP GORENJEČ

Trst, ul. Caserma 6.

POLEG KAVARNE COMMERCIO

Poštna naročila obavljajo se isti dan.

Brzojavna adresa: GORENJEČ - TRST.

TELEFON 21-15.

Najbogatejša zaloga knjig, papirja in pisarniških potrebščin.

Velika zaloga muzikalij, molitvenikov in časopisov.

Gostilna „Pri Adriji“

Trattoria „ALL' ADRIA“.

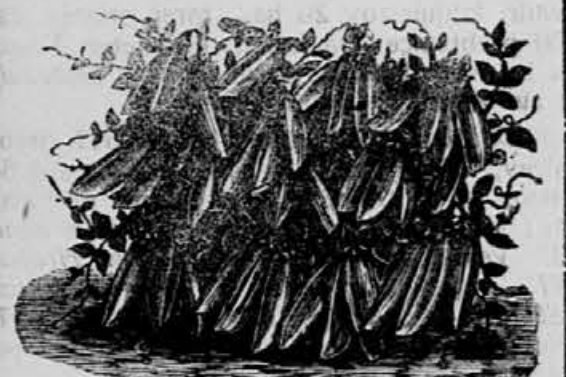
Podpisani naznanjamo slavnemu občinstvu, da sem odprl gori imenovano gostilno v BARKOVLJAH na obrežju šte. 132. Točim samo pristna domača vina in prodajam: Belo po 96 stot liter. Črno po 96, Dreherjevo pivo v stekli. po 32 st.

Dobi se tudi vino spumanti po 2.40 steklenica.

Marsala in vsakovrstni likerji. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedmi.

Za obilen obisk se toplo priporoča z geslom: SVOJI K SVOJIM!

Vekoslav Kocijančič.

Vrtna: semena

kakor: karfijola, kapus, verzo, koleraba, korenček, peteršilj, solatna pesa, mesečna redkvice, radič, različne solate, endivija, špinača, grah, šparglji, dalje:

vsa deleljna, travna in poljska semena

priporoča trgovina s semeni

Sever & Urbanič

Ljubljana.

Cenovnik pošiljava na zahtevo zastoj.

Zaloga tu- in inozem. vin, špirita likerjev in razprodaja na debelo in drobno

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 8, Trst

(Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega šampanjca, penetnih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Ruas, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, alivovec in brinjevec. Izdelki 1. vrste, došli iz do- tikačih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpo- šilja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franco.

Razprodaja od pol litra naprej.

kuje se, da se bližnje občinstvo udeleži v velikem številu. Na veselo svidenje!

x Južna železnica ima sila slabe vozove, najslabši material pa se nahaja na progi Trst-Krmin.

Nekateri vozovi so še iz l. 1850. V torek zvečer se je med vožnjo zlomila os mekega voza. Potniki v dotičnem vozu so sicer slišali velik tušč in ropot pod nogami, vendar si niso mogli razlagati, kje bi tičal vzrok. Ko se je vlak vstavil v Zagorje, so se le zapazili zlomljeno os. Pravi čudež je vsekako, da se med vožnjo ni pripetila nikakršna nesreča. Južni železnici bi svetovali, naj pospravi svoje „Noetove barke“ med staro železo; sicer se utegne pripetiti kakšna usodna nesreča.

x Opravičena pritožba. Počasnost zemljišknjega urada okrajne sodnije v Gorici je v zadnje čase dosegla menda svoj višek. Vsaj upamo tako; ker počasneje sploh ni možno uradovati. Stranke morajo čakati čisto po dva meseca, predno dobijo naročene zemljišknje izpiske in rešitve vlog. Glavna krivda na tako nevdružljivih razmerah, ki so v občutno škodo strankam, tiči v pomanjkanju pisarniškega osebja.

Čudno je le to, da zemljišknji urad okrožnega sodišča ima na razpolago zadostnega osebja, ki sproti rešuje vloge. Menda se ne motimo, če iščemo vzroka v tej dvorni meri v tem, da je zemljišknji urad določen za mesto, torej ima mnogo opravila tudi z Lahi in te treba seveda hitro postreči, dočim ima zemlj. urad okrajne sodnije opraviti skoro izključno s Slovenci, ki lahko potrpežljivo čakajo! Proti tej dvojni meri protestujemo v imenu Slovencev najodločnejši!

Županija sv. Križ (na Vipavskem) šteje 403 hiše in 1811 prebivalcev; meri pa 11 kvadr. kilometrov 26 ha, torej prihaja nad 160 prebivalcev na kvadr. kilometer. Sestoji pa iz dveh davčnih občin in sicer Dobravlje in sv. Križ.

Dobravlje ima 109 hiš in 517 prebivalcev, a l. 1909 — 581, torej manj 64. Sestoji iz več oddelkov, ki štejejo prebivalcev: Sv. Križ 215, Cesta 335, Plaće 294 in Male Zablje 450. — V Sv. Križu (vsej davčni občini) se je naštel 22 konj, 469 goved, 7 oslov in mežgov, 6 koz, 331 svinj (prešičev), 87 panjev čebel (živih, kajti pomrlo jih je mnogo) in 1697 kokoši in druge perutnine. — Iz obeh davčnih občin živi mnogo ljudi začasno, a še mnogo več trajno zunaj doma skoro po vsem svetu, največ v Trstu in Ameriki. Posebno lanska nenavadno slaba letina je poglala mnogo ljudi po svetu — tudi v Ameriko, kamor se odpravlja še več družin in posamičnikov iskat zaslužka in kruha.

Sv. Križ ima 294 hiš in 1294 prebivalcev, a l. 1900 — 1265, torej prirastek za 29. Sestoji iz več oddelkov, ki štejejo prebivalcev: Sv. Križ 215, Cesta 335, Plaće 294 in Male Zablje 450. — V Sv. Križu (vsej davčni občini) se je naštel 22 konj, 469 goved, 7 oslov in mežgov, 6 koz, 331 svinj (prešičev), 87 panjev čebel (živih, kajti pomrlo jih je mnogo) in 1697 kokoši in druge perutnine. — Iz obeh davčnih občin živi mnogo ljudi začasno, a še mnogo več trajno zunaj doma skoro po vsem svetu, največ v Trstu in Ameriki. Posebno lanska nenavadno slaba letina je poglala mnogo ljudi po svetu — tudi v Ameriko, kamor se odpravlja še več družin in posamičnikov iskat zaslužka in kruha.

Občina Biljana šteje po zadnjem ljudskem štetju 1322 prebivalcev, 232 hiš (1900—1281 prebivalcev).

Oddelki Biljana 52 hiš, 268 prebivalc., Brdice 11—52, Barbana 15—98, Zalibreg 11—61, Slorenc 20—124, Snežče 13—81, Kozana 8—51, Fojana 52—317, Dobrovo 36—191, Drnovk 14—79.

Volov se nahaja 122, krav 141, svinj 608, junec 56, juncev 37, koz 5, konj 3, kobil 2, bik 1 in 35 panjev čebel.

Občina je obsejna in se nahaja v njej le 1 Italijan in 3 družine laških podanikov, od katerih sta dve zavedno slovenski, a v tretji se tudi govori slovenski.

Ljudsko štetje v občini Komen. — Vspeli ljudskega štetja v občini Komen je tale: Komen 860 — prirastek od zadnjega štetja 73; Preseje 122 — prirastek 7; Mardol 149 — prirastek 13; Tomaževica 266 — prirastek 22. Volčji grad 382 — manj 22. Skupno 2309 — prirastek 93. Po veri so vsi prebivalci rimo-katoliki, po občevalnem jeziku pa 2298 Slovencev, 3 Italijani in 8 Nemcev. Pripomniti je, da iz občine Komen neštevilo odraslih in mladoletnih oseb biva v Trstu. Posebno zadnja leta odhaja mladina v Trst in vsled tega je prirastek tako majhen.

Druge slovenske dežele

Kat. izobraževalno društvo v Dolnj. Logatcu je priredilo v nedeljo dne 12. t. m. Jaka Štoker burko „Moč Uniforme“. Predstava je krasno izpala in je imela veliki uspeh.

Priporočamo to delo našega slovenskega dramatičnega pisatelja vsem društvom v vprizoritev.

Vipava. Gasilno društvo v Vipavi priredi dne 26. svečana 1911. plesni venček pri gospodu županu Petroviču, pri katerem bo svirala vrha godba s Proseka. Začetek plesa ob 4. popoldne. Zvečer ob 7. uri med odmorom se bo vršila šaljiva tombola zato se obračamo tem potom do cenjenega občinstva s prošnjo, da nam nakloni kak dar; vsak tudi najmanjši dar bo hvaležno vsprejet. Morebitna darila sprejema Josip Štanc, tajnikov namestnik.

Mali oglasi

Ljudska kuhinja se proda na lepem mestu radi odpotovanja. 700 kron. Ulica S. Zennone št. 8. 274

Lep gradič na solinsem griču na Dolenskem, 15 minut od železniške postaje, proda se takoj od jako ugodnimi pogoji. Naslov pove laseratal oddelek „Edinosti“ pod št. 272. 272

Pozor! Citajte, uvažujte! Fotograf Ant. JERKIC via delle Poste 10, je na razpolago slavnemu občinstvu ves pustni čas do 9. ure zvečer v svrhu slikanja v kostumih. 2129

Svetlo in likano perilo. Kdor hoče svetlo in likano perilo, naj se obrne na zavod F. Samokov v Trstu, ulica Cecilia št. 14, pritličje. Telefon 22-69. 2008

Mladenič z dežele želi mesta kot vajenec pri urarju, tapetniku ali knjigovezu v Trstu ali v Opatiji. Naslov pove Edinost pod št. 210. 210

Naznanjam sl. občinstvu, da bo povodom Ciril Metodovega plesa gostilna N. D. O. v ulici Carradori 18, odprta do 4. ure zjutraj. Priporočam se za obilen obisk. — HINKO K. VSIČ. 278

Pisarniški uradnik izvešan v notar-ki, sodnijski in zemljišknjaki prakti ter hranilničnem poslovanju, prosi mesta v notar-ki, odvetniški ali kak drug pisarni pod pogoji. — Blagohotne po nudi Josipa Zlindra, sollicitatorja v Velikih Laščah, Kranjsko. 278

V Gožonu (Koper) imam lastnega pridelka belega vina moškatanega na prodaj 700 litrov (Grižonič Belia). 252

Krepilno pijačo

In uspešno redilno sredstvo, dosedaj nepoznano tvoril Maršnerjev

BAKAO

(uradno patentovan)

Ker vsebuje veliko množino fosforičnega kisika (takozvana fiziološka sol), je BAKAO na boljše redilna snov za živce, oživlja ošibljen organizem in krepi okostje. BAKAO ni samo hranilno sredstvo neprecenljive vrednosti za nerazvite osebe, za rekonvalescente, za šibke otroke, ampak tudi za zdrave osebe pomeni to sredstvo idealno pijačo bodočnosti.

Kakao iz banan, BAKAO pripravlja in prodaja izključno Prva češka akcijska družba orientalskih sladčičarskih in šokoladnih tovarov na Kraljevih Vinogradih, ex A. Maršner.

Zaloga v Trstu:

ALOJZ PLESNIČAR, ulica Giulia 29.

Obstojajo dve vrsti BAKAO:

I. v kosnatih škatljah . . . K 1—
II. v zabojčkih . . . „—50

Pristan samo
s te tovarniško
znamko.

Prodaje se
v lekarnah, dro-
žarnah, sladčičar-
nah in trgovinah
jestvin.

Pozor!

Da se pokažem hvaležnega svojim p. n. odjemalcem, sem sklenil po sklepu inventarja oddati z zgubo ostale kose, ki so brez pogreška in se lahko perejo. — Ti so:

Močno belo platno za moško in žen-
Francoski zefir so srace, bluze in
Oxford obleke.
Platno navadni za moške srace.
Kanevas z modrim odtiskom za predpas-
Crissette nike in obleke.
za postelje v modernih
barvah.
za damske suknje.

Ostanki so dolgi 3—12 metrov, garantirano brez pogreška, se lahko perejo in uporabljajo zelo koristno. Najmanjši nakup 40—45 m za 16 kron proti povzetju.

POZOR! Ne primerjajte mojega blaga s konkurenčnim blagom, ker razpošiljam in vrnem denar za neugajajoče.

S. STEIN, predilnica

Nasled na Oščam.

Pokusite pivo

češke delniške pivovarne

v ČESKIH BUDEJEVICAH. Je izborno, na plzenski

ZALOG: načln narejeno. ZALOG:

LJUBLJANA: V. H. Rohman; TRST: Schmidt & Pelosi.
POSTOJNA: Emil stotnik Garzaroli; PULA: Laeko Križ.
TRNOVO: Rudolf Valenčič. REKA—St. ŠAK: An e Sablich.

Št. 155/911.

Razpis dražbe.

Razpisuje se dražba 2 kapnic (vodnjakov) v Truskah in Trseku z sklicno ceno: za Truske 8287 K 60 st., za Trsek 8285 K 10 st.

Dražba se bo vršila v Truskah (na Koritnici) dne 25. februarja 1911 ob 10. dopoldne in sicer za oba vodnjaka.

Načrti in stroškovniki so razpoloženi pri podpisnem uradu, katere se lahko vpogleda med uradnimi urami.

Vsaki ponudnik mora pred začetkom dražbe vložiti 10% varščine.

Županstvo Marezige

dne 14. februarja 1911.

Župan: KOCJANČIČ s. r.

„Gosp. društvo“ pri Sv. M. M. zgornji

reg. zadruga z omejeno zavezo

vabi na

redni občni zbor

kateri se vrši

v nedeljo 12. marca ob 9. uri zjutraj v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika in nadzornišva.
4. Volitev nadzornišva.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák V. Tischer

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehničar

TRST

ulica dell' Caserma št. 13. II. n.

Hiša v najem!!

Enonadstropna hiša z lepo kletjo in hlevom, tik železniške postaje in drž. ceste, z dobro uspevajočo gostilno in trgovino, takisto pripravnost za pekarijo ali kakšno drugo obrt, v bližini Volosko-Opatije, se radi rodbinskih razmer daje v najem s 1. aprilom 1911. — Več se izve pri lastniku g. Josipu Dekleva, gostilničarju v Permanih, postaja Jurdani. :: ::

Meblirana soba se odda takoj v najem v ulici Barriera vecchia 317 št. 22, IV. nad.

Hišne posestnike v Trstu opozarjam, da prevzamem po pogodbi administracijo večih hiš Reference dobre. — Vprašanja na Ins. odd. Edinosti pod „Oster“. (116)

CROATIA

ZAVAROVAL. DRU-
ŽBA V ZAGREBU:

Ustanovljena leta 884

Centrala: Glavna zastopstva:
Zagreb, v lastni hiši, vogal Marovske in Osjek, Reka, Sarajevo, Novisad, Ljubljana.
Preradivičeve ulice.

Podružnica: v Trstu, Corso štev. 1.

— Telefon 25-94 —

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1) Na življenje

- 1) Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
- 2) Zavarovanje dote.
- 3) Zavarovanje življenske rente.

2) Proti škodi po požaru

- 1) Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarov.)
- 2) Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.)
- 3) Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

3) Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znašalo je leta 1909:

Od tega temeljna glavnica K 2,116,216-86
Letni dohodek premije s pristojbinami K 800.000.—
Izplačane škode K 1,117,856-08
K 3,923,163-48

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Podružnica „Croatia“ Trst, Corso št. 1, I. n.

Novo pogrebno podjetje v Trstu

Corso št. 49 (vogal Piazza C. Goldoni) Telefon 1402

Popolnoma preskrbljeno z vso potrebno opravo za izvršitev pogrebov vsakega razreda. Ima na izbero monumentalne voze s steklom in električno razsvetljavo, črno-zlate črno-srebrne, belo-zlate itd. Prevaža mrljice na vse dele sveta. — Umetna oprava za postavljanje mrtvaških SOB in ODOV. Prodaja razne krste, sveče, vence iz umetni. svežih cvetic, porcelane, perle, metala dne. VSE MRTVAŠKE PREDMETE. — Gene ugo